

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorum

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

Cl. Rostagni conjugisque ejus Berteldis traditio ad Ecclesiam Viennensem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-22974

emendatione, omnis Præful pro nobis, conjuge & prole, regniq[ue] statu Dei misericordiam exorare indefinenter accedat. Ut autem hujus nostræ piissimæ largitionis auctoritas potiore in Dei nomine obtineat firmitatis vigorem, de bulla nostrâ insigniri iussimus, & manu propria eam subter firmavimus.

Signum Karoli gloriosissimi Regis.

Adalgatus Notarius ad vicem . . . . . recognovit.

Datum IV. Idus Majj Indictione 1 v. anno

* xxxi. v. i. regnante Karolo gloriosissimo Rege.

Actum Silvagio palatio in Dei nomine feliciter. Amen.

C I.

Rostagni conjugisq[ue] ejus Berteldis traditio ad Ecclesiam Viennensem.

An. 873.
Ex chartulario Ecclesie Viennensis.

Notitiam traditionis qualiter . . . . . bonis hominibus qui hanc notitiam subterfirmaverunt, vel quorum signa subter tenentur inserta. Sacrosanctæ Dei Ecclesie qui est contra in honore beati Mauricij infra muros urbis Viennæ, quam Dominus ac venerabilis pater Ado Archiepiscopus ad regendum habet. Nam priscarum legum sanxit auctoritas ut quicumque res suas in quemlibet tradere & transfundere voluerit, hoc per seriem scripturarum pleniter & laudabile Deo auxiliante valeat corroborari. Ideo ego Rodstagnus & conjux mea Berteldis, dum incognitum non haberet & honorabilibus & nobilibus filiis Ecclesie Clericis & laicis qualiter nos suscepimus aurum de thesauro prænominati beati Mauricij libras quinque de auro cocto calicem & patenam pensante unaquaque libram ad ferros Spaniscos, ipsas libras de manu præfati Domini Adoni Archiepiscopi accepimus; pro quod auro supra memorato tradimus res proprias juris nostri quæ sunt in pago Viennensi, in agro sancto Ferreolo, in locis nominandis, in Riveria ad pontum omni hereditate quam de paterno & materna seu & de conquisto usque in Velerontia cum casa indominicata usque ad exquisitum sub integritate tradimus prænominatæ basilicæ sancti Mauricij suisque Pontificibus & agricultoribus, cum vineis & terris ibidem aspicentibus. In monte . . . . . petra concigata terris & brogalis à Cartanias & ad strada, cum bosco & omni adquesito, ad Marlocco casa & vineola, à Maleto vineam quam de Vlerameo & uxorem ejus concambiavi medietatem, has cum fontibus & arboribus, aquis aquarumque decursibus, sub integrum ad jamdictam casam Dei suisque rectoribus pro præfato auro tradimus atque transfundimus. Idcirco ego Rostagnus ad hanc traditionem veniens, vocatōque Domno Adoni Archiepiscopo cum clero suo in præsentia nobiliorum omnium, id sunt, Ingelgerius, Albo videlicet, Vrperus, Dominicus, Martinus, Benunius, seu & in præsentia plurimorum qui cum eis ibidem aderant, Ingelgerius, Bodo, Acardus, Manuoldus, Eurelianus, Gemmo, Sigebrannus, Ausbertus, Flodoldus, Taulandus,

Tom. II.

Lendoinus, accipiens ostium & cispitem & andelam præfati Episcopi & clero suo manibus propriis has res condonavi pro prædicto auro & tradidi. Denique factum est ut ærotarem. Iterum misimus propinquos & filios nostros pro stabilitatis firmamento traditionis nostræ, Acardo & Eldemanno, Silvium quoque, V Vigoni, & Arafagno, ut præfate basilicæ sancti Mauricij suisque rectoribus vestituram de prædictis rebus facerent. quod ita præsentialiter & fecerunt. Qui exinde vestituram receperunt, fuerunt Constantius Chorepiscopus, Arlenus Præpositus, Honoratus Presbyter, Leutbertus Decanus, Vcbertus Advocatus Domni Adonis Episcopi. Ad hanc receptionem iterum præfens adfuit præfatus Dominus Ado Archiepiscopus, honorabilis vir Angelboto, Odilo denique, & ceteri nobiles, Vassi, & concives, qui cum eo ibidem aderant. nomina & signacula quorum subter tenentur inserta. Inde postmodum idem Rostagnus per memetipsum veniens in civitate Vienna, eandem traditionem iteravi de supra nominatis rebus, ut deinceps retores Ecclesie Viennæ secundum auctoritatem ecclesiasticam sicuti & alias res Ecclesie ordinarent & disponerent ac perpetuo jure eadem ipsa Ecclesia possideret, atque his præsentibus pargameno dato scripturam inde facere rogavit Clericis reverendo Episcopo supra dicto Constantio Chorepiscopo, Erleno Præposito, Leutberto Decano, Teutermo Abbate & Diacono, Onorato Presbytero, Adalberto Diacono, Elergario Diacono, & clero penè omni, laicis autem nobilibus Angelbotene Vasso regio, Raginaldo, Rostagno, Silvio, Odilone, Vvaninco, Vvaldone, Arnaldo, Vvaremboldo, Leopardo, Teutone, Leudoino, Gervino, & Vvberto Advocato Ecclesie præsentibus & multis aliis. Si quis igitur ego ipse aut uxor mea aut filij mei aut ullus de hereditibus meis aut ulla unquam opposita persona qui contra hanc donationem, quam sponte pro pondere auti conscribere & firmare decrevimus, surrexerit aut aliquid infringere aut inquietate præsumperit, nec valeat vindicare quod repetit, sed insuper inferat tantum & aliud tantum quantum præfate res tunc tempore melioratæ valuerint agricultoribus & rectoribus Ecclesie, & præfens traditio & donatio hæc omni tempore suam obtineat firmitatem cum omni sponcione & stipulatione subnixâ. Hæc res superscriptæ in quantum valerent pro precio auri accepto sunt, ita ut quantum plus super valeret aurum, sive de rebus sive in mancipiis sive in alia qualibet pecunia alia suppleretur. Additæ sunt quoque pro prædicto auro familie quorum sunt nomina. Bona cum infantes suos quatuor, Grimelius cum muliere sua & infantem suum, Garducia, Maurellus, Eldegarda. Rostagnus traditione ista fieri & firmare rogavi. S. Bertilda, quæ hanc traditionem similimodo fieri & firmare rogavit. S. Acardo. S. Odilone. S. Silvij. S. Eldemanni. S. Vgonis. S. Arafagni. Arnoldus Clericus subscripsit. S. Amalgaudo. S. Ingelgerij. S. Boddoni. S. Gemma. S. Siebranni. S. Ausberti. S. Flodoldo. S. Teuttanno. S. Dominici. S. Martini. S. Beninni. S. Vvaldoni. S. Vvaremboldus. S. Leopardo. S. Teuto. S. Airoardus Presbyter rogatus & iussus hanc traditio-

BBbb ij

nein & donationis scripti. Datum xii. Kal. Maias anno quarto quo successit Dominus Karolus Rex regnum quondam nepotis sui Lotharj.

Novembri, Indictione decima. Bene valete. *Ista confirmata sunt à Bosone, Karolomanno, & Odone Regibus, quorum præcepta suis locis inferioribus habentur descripta.*

CII.

Ioannis VIII. epistola ad Adalgarium Episcopum Augustodunensem.

An. 876.
Ex chartulario Ecclesie Augustodunensis.

Iohannes Episcopus servus servorum Dei reverentissimo & sanctissimo Adalgario sanctæ Augustodunensis Ecclesie Episcopo ac per te in eadem Ecclesia in perpetuum. Divinæ præceptionis moment cunctos eloquia ut quotiens res aliena contra rationis ordinem à quoquam detinetur, æquitate debeat imminente restitui. Constat siquidem villam quædam Tilionacum proprietatis iure sancti fuisse quondam Leodegarij Augustodunensis Episcopi, & ab eo sancto collatam Nazario, cuius vocabulo ipse honoratur episcopatus. Post verò cum à pravis hominibus longo tempore fuisset retenta & quasi in proprietatem eorum redacta, dilectus filius noster Karolus clementissimus Imperator, super hoc subtili examinatione habita, cum eam ad jus Ecclesie Augustodunensis pertinuisse legitime cognovisset, & possessam primò ab ea, & postea pervasam à violentis hominibus liquido didicisset, hanc præcepto suæ auctoritatis ipsi episcopo reddidit & ad jus ipsius Ecclesie revocavit, cui scilicet hanc superius nominatus sanctus Leodegarius olim contulerat. Et ideo, quia postulavit à nobis sanctitas tua ut jam memoratam villam secundum imperiale præceptum apostolicæ auctoritatis liberalitate aut privilegio Augustodunensis Ecclesie confirmarem, inclinati precibus tuis, supernæ pietatis gratia suffragante, prædictæ Ecclesie, cui fraternitas tua præesse dinoscitur, sæpe memoratam villam, sicut antiquitus fuit, denuo confirmamus, ut hoc quod suum fuerat, & redditum nunc possidet, debeat sine cunctatione perpetuis temporibus possidere vel adherere, huius privilegij auctoritate confirmantes antedictam villam in præfato episcopo constituimus quòd in eiusdem episcopij Ecclesia, de qua ablata fuerat, nunc reddita in ipsius dominio sine ambiguitate permaneat. Non solum autem crebrò dictam villam, sed & omnes quæ eiusdem Ecclesie vel modò sunt vel futuræ consistunt, in eodem episcopo confirmamus habendas, statuentes pontificali censura, sub interdictione anathematis futurique iudicij, nulli liceret hæc quæ à nobis tam super jamdicta villa quam super omnibus rebus ab eadem Ecclesia vel habitibus vel habendis promulgata sunt, aliqua temeritate violare vel conturbare aut repetere; sed potius stabilitate perenni inconcussa permanere in eodem pio loco decernimus. Quòd si quis autem magnus vel parvus adversus hoc privilegium auctoritate apostolicæ sedis munitum agere tentaverit, sciat se perenni iudicio condemnandum & igni qui non extinguitur mancipandum. Qui verò custos & conservator ejus extiterit, æternis gaudiis perfruatur, & præmiis cum angelis in cælestibus potiatur. Scriptum per manus Gregorij Notarj regionarj & Scrinarij sanctæ Romanæ Ecclesie in mense

CIII.

Ejusdem epistola ad clerum & populum Augustodunensem.

Iohannes Episcopus servus servorum Dei omnibus filiis sanctæ Eduensis Ecclesie & per vos successores vestris in perpetuum. Auditum est nostris apostolicis auribus & crebrò intimatum frequenter Ecclesis Galliarum contra decreta canonum in electione suorum Episcoporum violentiam inferre. Quòd nos, cui Ecclesiarum omnium cura commissa est quamvis indignis, vilialiter condolentes, ab universis Ecclesiis hanc inferentem violentiam auctoritate Dei & beati Petri recidere cupientes, præcipuè vobis, sanctæ videlicet Eduensis Ecclesie, huius nostri decreti privilegium scribere sancimus, Reges Francorum primùm observatores orantes; in quo decernimus & regulariter ordinamus ut deinceps nemo Regum vel principum vel aliqua persona vobis superponere vel ordinare aut successoribus vestris præsumat nisi ex filiis ipsius Ecclesie secundum scripta canonum, quem clerus elegerit & populus proclamaverit, si in ea dignus reperiri poterit. Quòd si in ea, quòd forte accidere non credimus, inventus non fuerit, unanimi eorum consilio tam cleri quam populi de aliis dignissimis expetatur. Vestrum denique honorem, quem de seniore adepti fueritis, de vestris domibus & de vestris canoniis & de communi causa fratrum & de omni proprietate vestra in heredibus legitimis statuendis & eligendis ex ipsa domo nostra apostolica auctoritate licentiam vobis concedimus ordinandi absque alicujus controversia impedimenti. Si quis verò magnus vel parvus contra hoc nostrum decretum & concessivam largitionem in aliquo surgere nostramque apostolicam auctoritatem violare vel infirmare præsumpserit, sciat se anathematis vinculo sanctæ Trinitatis invocatione & beati Petri Apostoli potestate ac nostra auctoritate æternaliter cum inimicis Dei & ejus contradictoribus usque ad satisfactionem profligatum ac in perpetuum damnatum. Conservatores autem huius nostri decreti pax & gaudium & benedictio à largitore omnium bonorum Deo consequantur & vitam æternam habere mereantur.

Scriptum per manus Theodori Scrinarij sanctæ Romanæ Ecclesie in mense Martij & Indictione sexta. Datum . . . . Bene valete.

CIV.

Notitia iudicati pro Audefindo Episcopo Helenensi adversus Auvaldum.

In iudicio Imberto Misso Bernardo Comite, live & de iudices qui iussi sunt causas dirimere & legibus diffinire, id est, Teodofredus, Me-

Ex eodem chartulario.

An. 876.
Ex chartulario Ecclesie Helenensis lib. 2. cap. 96.